

Konkrete tiltag i 2024 som skal medvirke til at realisere Ishøj klimaplan

1. Mobilisering af civilsamfundet, 2023-2026

I Ishøj findes ca. 130 fritidsklubber og -foreninger. For mange klubber betyder energiudgifter meget, når der er begrænsede midler. Administrationen vil mobilisere klubberne til at bidrage til at realisere Ishøj klimamålsætninger (knap 70% CO₂-reduktion i 2030) ved at starte informationskampagner (Sparenergi.dk og via 'Transition') som vil betyde, at klubberne kan spare på deres energiudgifter. På 1-2 års sigt vil administrationen også formidle viden om, hvordan medlemmer kan spare energi i egen bolig. Vi vil desuden forsøge at engagere klubberne til at bidrage til løsninger på lokale klima-/natur-/miljøudfordringer som aktive partnere i udviklingsprojekter f.eks. om det marine miljø i Køge Bugt. Klubber med aktiviteter på Køge Bugt f.eks. sejlere, lystfiskere og kajakroere kan være med til at skabe bedre vilkår for fisk og andre dyr, som er pressede af et iltfattigt, forurenede havmiljø. Det kan f.eks. ske ved at deltage i eksisterende tiltag f.eks. om at genetablere stenrev i hele Køge Bugt. Sammen med DTU (e.lign. forskningsinstitution) vil administrationen i efteråret 2023 arrangere en temaaften med fokus på Bugtens udfordringer, og derfra italesætte klubbernes muligheder for at indgå i forsknings-/udviklingsprojekter f.eks. i form af at tage målinger eller observere på flora og fauna.

Alle (almene) boliglejere vil også modtage 'spar energi-information' om, hvordan de kan spare på energiudgifter i hverdagen (varme, el og vand). Det gælder f.eks. madlavning, hvor vi i Brohuset vil arrangere kurser (aftener) i 'grøn verdensmad', forstået som sund og billig vegetarisk mad, som man selv lærer at tilberede. Ved at trække på lokale personer introduceres til klassiske tyrkiske, tunesiske og græske (osv.) retter, som man sammen spiser efterfølgende. Projektet rummer vigtige sociale og sundhedsdimensioner.

Til at organisere dette initiativ vil vi samarbejde med Transition (rådgiver i bæredygtighed), som i vinteren 2022-2023 udrullede et mindre 'Spar energi'-formidlingsprojekt for 'Energiudsatte familier' i almene boliger i Ishøj. Transition har, sammen med administrationen, fået EU-midler til at fortsætte 'Energiudsatte familier-projektet' i efteråret 2023. Transition vil også indgå i projektet målrettet klubber og foreninger.

Pris: (anslået) 80.000 DKK.

2. Mindre madspild og mere bæredygtige menuer i Ishøj, 2024

Op mod 1/3 af al mad ender i skraldespanden. Der findes et stort potentiale for økonomiske besparelser - og CO₂-reduktioner - i at begrænse madspild. Sammen med offentlige køkkener i Ishøj – og E-Smile – skal vi finde ud af hvordan i 2024.

En mere bæredygtig menu – bestående af mere grønt og fisk - i offentlige køkkener, rummer udover CO₂-reduktion et stort sundhedspotentiale. I første omgang stiler vi mod en indsats i offentlige køkkener på rådhuset, i plejecentre og på skoler. Virksomheden 'E-smiley' har et afprøvet og testet koncept, som andre (mindre) DK2020-kommuner er begejstrede for at anvende.

Pris: (anslået) 50.000 kr.

3. Pulje til energitjek af enfamilieshuse + etageejendomme, 2024-2026

Administrationen foreslår, at der oprettes en pulje på 1 mio. kroner over 3 år til energitjek af enfamilieshuse. Energitjekket skal hjælpe borgerne til at finde og gennemføre rentable energirenoveringer, gøre dem klar til lavtemperaturfjernvarme og hjælpe dem til at overholde EU's kommende energikrav til

boliger. Lavtemperatur er et centralt element i Ishøjs CO₂-reduktions-strategi. Administrationen deltager derfor i en fælleskommunal (ca. 15 da. kommuner) ansøgning til EU om støtte til energitjek i boliger. Hvis ansøgningen godkendes, kan op til 84% af millionen kompenseres via EU-støtte. Der forventes svar på ansøgning og projektstart primo 2024. Ved negativ respons på ansøgningen fra EU igangsættes initiativet ikke.

Pris: 1 mio. kr. (op til 845.000 kr. kompenseres af EU) – reelt 155.000 kr.

4. Klimakampen.nu, 2024

”Klimakampen” har vist sig at være en effektiv måde - via fredsommeligt dyst - at skubbe deltageres vaner i en grønnere retning. Mange DK2020-kommuner har gode erfaringer med at anvende det enten i administrationen, i skolerne eller bredere ud i civilsamfundet. I Ishøj vil vi bruge konceptet på to områder:

1) Administrationens ni centre og 2) Ishøj skoleklasser.

- 1) På hold a 5-9 personer, et hold fra hvert center i administrationen, dyster de ansatte/holdene i at udføre bestemte klimaaktiviteter i hverdagen. Aktiviteterne registreres i Klimakampens app og giver point efter hvor meget CO₂ man sparer. Holdene dyster mod hinanden og der er præmier til vinderne. Rykker effektivt menneskers handlinger og holdninger.
- 2) Klassevis dyster 8. klasser – på tværs af skolerne om at spare mest mulig CO₂-emission. Dette koncept er udviklet og afprøvet i andre DK2020-kommuner, og udover at have en effekt på elevernes handlinger og holdninger, har det en stor afsmittende effekt på elevernes forældre.

Derudover vil administrationen arrangere en lignende dyst mellem Ishøjs 5 skoler (+ privatskolen). Der vil blive målt på varme-, el- og vandforbrug, sat op imod bygningernes energiklasse og antal elever + lærere. Skolens ledere og pedeller vil være primære målgruppe. En række fjernaflæste bi-målere skal muliggøre projektet (ca. 10.000 kr.). Bi-målerne skal anvendes i andre fremtidige tiltag/initiativer.

Pris: 60.000 kr.

5. Grøn mobilitets- og trafikhandlingsplan 2024

2/3 af Ishøj Kommunes CO₂-emissioner udledes fra transportområdet. Derfor er det en kerneopgave i Ishøj klimaplan at gennemføre en strategisk og helhedsorienteret handlingsplan for reduktion på trafikområdet. En ny grøn mobilitets- og trafikhandlingsplan skal fremsætte konkrete virkemidler til, hvordan Ishøj Kommune fremadrettet arbejder med grøn mobilitet og udvikling af transportsektoren, så CO₂-emissioner reduceres.

En mobilitets- og trafikhandlingsplan rummer alle trafikanttyper og har fokus på samspillet med øvrige planer indenfor den fysiske planlægning og klimareduktion. Dette berører f.eks. planlægning af sikre skoleveje, delebilsordninger og udvidelse af den kollektive infrastruktur og ladeinfrastruktur til elbiler.

Pris, via egen medarbejder (0,75 årsværk), er ca. 0.4 mio. kr. Behov for ekstern rådgivning mv. vil udgøre 0.1 mio. kr. I alt 0.5 mio. kr.

6. Klimaambassadører, 2023-2026

Kollegaer i administrationen, minimum to fra hvert center, får viden og kompetencer til at fungere som lokale klimaambassadører. Det betyder at de via 3 eftermiddagsworkshops (a 2-3 timer) får indsigt i klimaviden og -kommunikation, så de kan formidle evidensbaseret viden til andre kollegaer. Eftermiddagsworkshops arrangeres med f.eks. DeltagerDanmark eller Transition (e.lign.) der har ekspertise indenfor feltet.

I hvert center vil der efterfølgende, i vinteren 2023-2024, blive gennemført en center-klimaworkshop (1-2 timer) af Klimaambassadørerne, hvor nye klima-virkemidler vil blive udpeget af centerdeltagerne. I 2025 har Ishøj min. 25 uddannede klimaambassadører, og i 2026 min. 40 ambassadører

Pris: 60.000 kr.

7. Energi- og ressourcebesparelser i Ishøj skoler, 2023-2026

Ishøj 5-6 skoler dystet om at finde sparepotentialer for energi, varme, vand og andre ressourcer.

Skolerne 'dyster' (digitalt) både mod sig-selv (år for år) og mod hinanden. Administrationen leverer – i første omgang - forbrugstal for el (timeniveau) og varme (dagsniveau). Vandforbrug opgøres kun månedsvist, men der kan laves sammenligninger med forbrug fra forudgående år.

Det er op til skolerne selv, hvor mange der internt involveres (i fase 2 og 3), men der lægges op til, at det er så mange som muligt for at opnå flest besparelser og give flest mulige elever klimahandlekompetencer.

Skolerne bruger egne data (forbrug), som visualiseres og synliggøres på skolerne. Målinger kan indgå i undervisning (fra 2. fase). Skolerne får parallelt via workshops med eksperter viden og råd om aktuelle sparemuligheder og pædagogiske udviklingsmuligheder.

Pris: 75.000 kr.

Økonomi

Den samlede beløb for alle 8 initiativer er 980.000 kr. for Ishøj Kommune. Flere af virkemidlerne løber over 3 år og kan delvist finde finansiering i 2025 og 2026.